

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

SALİH TÜRKAN / TÜRKİYE DAVASI ve diğer 14 başvuru

(Bk. ekli liste)

(Başvuru no. 10594/11)

KARAR

STRAZBURG

1 Ekim 2013

İşbu karar nihaidir. Bazı şekli değişikliklere tabi tutulabilir.

Başkan

Peer Lorenzen

Yargıçlar

András Sajó

Nebojša Vučinić

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı Vekili* Seçkin Erel'in katılımıyla

1 Ekim 2013 tarihinde Komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm), Ek'te belirtilen yukarıdaki başvurulara ilişkin olarak yapılan müzakerelerin ardından aşağıdaki kararı vermiştir.

OLAYLAR

Başvuranların listesi ekte yer almaktadır. Ayrıca, şikayet konusu yargılamalara ait dava ve karar numaraları da Ek'te belirtilmiştir.

A. Davanın Koşulları

Dava konusu olaylar, başvurular tarafından ibraz edildiği şekliyle, aşağıdaki gibi özetlenebilir.

Başvuranlar, farklı tarihlerde, farklı hukuk mahkemelerinde dava açmış veya söz konusu mahkemelerde aleyhlerine hukuki işlemler başlatılmıştır. Bazı davalar birkaç yıl devam etmiştir. Bazı yargılamalar ise yerel mahkemeler önünde halen derdesttir.

B. İlgili İç Hukuk

İlgili iç hukuk kurallarına ilişkin açıklamalar, *Müdür Turgut ve Diğerleri / Türkiye* ((k.k.), no. 4860/09, prg. 19-26, 26 Mart 2013) davasında yer almaktadır.

ŞİKAYETLER

Başvuranlar, Sözleşme'nin 6/1 maddesi uyarınca, ulusal mahkemeler önünde yürütülen yargılamaların makul bir sürede tamamlanmadığından şikayet etmişlerdir.

Bazı başvuranlar Sözleşme'nin 6. maddesine dayanarak, yerel adli makamların delillerin değerlendirilmesi ve olayların tespit edilmesi hususlarında hataya düşmüş olduklarından ötürü adil yargılanma haklarından mahrum bırakılmış olduklarını ileri sürmüşlerdir.

Ayrıca bazı başvuranlar, kendilerine ödenmesine hükmedilen miktarların, yargılamaların uzunluğundan dolayı değer kaybetmesi nedeniyle Sözleşme'nin Ek 1 No.'lu Protokol'ünün 1. maddesinin ihlal edildiğini iddia etmişlerdir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

I. BAŞVURULARIN BİRLEŞTİRİLMESİ HAKKINDA

Mahkeme öncelikle, Mahkeme İçtüzüğü'nün 42/1 hükmü uyarınca, davaların olay ve olguları ile içerdği hukuki konular bakımından benzer olduğunu dikkate alarak, başvuruların birleştirilmesi gerektiği kanısındadır.

II. YARGILAMALARIN UZUNLUĞUNA İLİŞKİN İHLAL İDDİASI HAKKINDA

Başvuran, yargılamaların süresinin, Sözleşme'nin 6/1 hükmünde belirtilen “makul süre” koşuluna uygun olmadığından şikayetçi olmuştur. Söz konusu maddenin somut olayla ilgili bölümü aşağıdaki gibidir:

“Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili... karar verecek olan...bir mahkeme tarafından..., makul bir süre içinde görülmesini isteme hakkına sahiptir.”

Mahkeme, başvuranların, yargılamaların uzunluğunun Sözleşme'nin 6/1 hükmü uyarınca belirtilen "makul süre" gerekliliği ilkesine uygun olmadığını ileri sürdüklerini gözlemlemektedir. Mahkeme, *Müdür Turgut ve Diğerleri* (yukarıda anılan, prg. 58 ve 60) davasında, 6384 sayılı Kanunla kurulan Tazminat Komisyonu'nun erişilebilir olduğundan ve yargılamaların uzunluğuna ilişkin şikayetler açısından makul tazminat imkanı sağladığından dolayı, başvuranların tüketmeleri gereken bir hukuk yolu olduğunu tespit etmiştir. Bu nedenle, başvuranlar, 6384 sayılı Kanun ile ortaya çıkan yeni hukuk yolundan istifade etmelidirler.

Mahkeme, dava konusu şikayetlerin, iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle Sözleşme'nin 35/1 ve 4 hükümleri uyarınca reddedilmesi gerektiğine karar vermiştir.

III. SÖZLEŞME KAPSAMINDAKİ DİĞER İHLAL İDDİALARI HAKKINDA

A. Sözleşme'nin 6/1 maddesi

Bazı başvuranlar Sözleşme'nin 6. maddesine dayanarak, yerel adli makamların delillerin değerlendirilmesi ve olayların tespit edilmesi hususlarında hataya düşmüş olduklarından ötürü adil yargılanma haklarından mahrum bırakılmış olduklarını ileri sürmüşlerdir. Mahkeme, söz konusu şikayetin Sözleşme'nin 6/1 maddesi kapsamında incelenmesi gerektiği kanaatindedir.

Mahkeme, başvuranların yargılamaların sonucundan şikayetçi olduklarını ve keyfi olmadığı sürece, Mahkeme'nin davayı Sözleşme'nin 6/1 hükmü kapsamında incelemesinin mümkün olmadığını ifade etmektedir. Başvuranlar şikayette bulunmamışlardır ve yerel mahkemelerin tarafsızlıktan yoksun olduklarını ya da yargılamaların başka herhangi bir şekilde adil olmadıklarını gösteren hiçbir delil bulunmamaktadır. Mahkeme, elinde bulunan tüm belgeler ışığında, başvuranların somut davadaki

iddialarını, Sözleşme'nin 6/1 maddesinde belirtilen güvenceleri sunan ve söz konusu iddiaları usulüne uygun şekilde gerekçelendirilmiş ve keyfi nitelikli olmayan kararlarında ele almış olan mahkemeler önünde savunabildikleri kanaatindedir (Bk. *García Ruiz / İspanya* [BD], no. 30544/96, prg. 23-30, AİHM 1999-I).

Mahkeme, Sözleşme'nin 35/3 ve 4 hükümleri uyarınca, bahsi geçen şikayetlerin açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle kabul edilemez olarak beyan edilmesi gerektiğine karar vermiştir.

B. Sözleşme'nin Ek 1 No.'lu Protokolü'nün 1. Maddesi

Mahkeme, elinde buluna belgeler ışığında ve şikayette bulunulan hususun yargı yetkisine girdiği ölçüde başvuruların şikayetlerini inceleyerek, Sözleşme veya Protokol'de belirtilen hak ve özgürlüklerin ihlal edilmediğini tespit etmiştir.

Mahkeme, başvuruların bu bölümlerinin, açıkla dayanaktan yoksun olduğu ve Sözleşme'nin 35/3 ve 4 hükümleri uyarınca reddedilmesi gerektiği sonucuna varmıştır.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oybirliğiyle,

Başvuruların birleştirilmesine *karar vermiş,*

Başvuruların kabul edilemez olduğunu *beyan etmiştir.*

Seçkin Erel
Mahkeme Yazı İşleri Müdür Yardımcısı Vekili

Peer Lorenzen
Başkan

EK

No	Başvuru No	Başvurunun Yapıldığı Tarih	Başvuran Doğum Tarihi İkametgah Şehri	Avukatı	Notlar
1.	10594/11	01/12/2010	Salih TÜRKAN 01/01/1940 İzmir	Tahir KALYONCU	Asliye Hukuk Mahkemesi E: 2005/323 K: 2009/449
2.	30681/12	25/04/2012	Bekir KOŞUKOĞLU 04/10/1948 İzmir	Tahir KALYONCU	Ankara 2. Asliye Hukuk Mahkemesi E:2005/304,K:2010/121
3.	30682/12	25/04/2012	Kerime KAHRAMAN 01/01/1952 İzmir	Tahir KALYONCU	Ankara 2. Asliye Hukuk Mahkemesi E:2005/299, K:2010/120
4.	30683/12	25/04/2012	Muzaffer SAYGILI 22/05/1966 Bursa	Tahir KALYONCU	Ankara 2. Asliye Hukuk Mahkemesi E:2005/429, K: 2010/122
5.	30688/12	25/04/2012	Ayşegül GÜRSOY 07/03/1962 İzmir	Tahir KALYONCU	Ankara 3. Asliye Hukuk Mahkemesi E:2005/280, K:2010/493
6.	30689/12	25/04/2012	Halil MUTLU 15/04/1969 İzmir	Tahir KALYONCU	Ankara 3. Asliye Hukuk Mahkemesi, E:2005/280, K:2010/493
7.	30691/12	25/04/2012	Aydın ÇAĞLAYAN 01/01/1967 İzmir	Tahir KALYONCU	Ankara 3. Asliye Hukuk Mahkemesi, E:2005/280, K:2010/493
8.	30692/12	25/04/2012	Seyat HACIOĞLU 17/02/1966 İzmir	Tahir KALYONCU	Ankara 3. Asliye Hukuk Mahkemesi, E:2005/280, K:2010/493

No	Başvuru No	Başvurunun Yapıldığı Tarih	Başvuran Doğum Tarihi İkametgah Şehri	Avukatı	Notlar
9.	30694/12	25/04/2012	Murat GÜLER 27/01/1966 Bursa	Tahir KALYONCU	Ankara 2. Asliye Hukuk Mahkemesi E:2005/290, K:2010/119
10.	44326/12	25/04/2012	Mümün KAHRAMAN 10/06/1966 Bursa	Tahir KALYONCU	Ankara 10. Sulh Hukuk Mahkemesi E:2005/649,K:2010/1726
11.	44327/12	25/04/2012	Muhittin MUTLU 11/03/1962 Bursa	Tahir KALYONCU	Ankara 10. Sulh Hukuk Mahkemesi, E:2005/649,K:2010/1726
12.	44328/12	25/04/2012	Berkant SERBEST 06/04/1973 İstanbul	Tahir KALYONCU	Ankara 10. Sulh Hukuk Mahkemesi, E:2005/649,K:2010/1726
13.	44329/12	25/04/2012	Zülker AYYILDIZ 01/05/1970 Bursa	Tahir KALYONCU	Ankara 10. Sulh Hukuk Mahkemesi, E:2005/649,K:2010/1726
14.	44330/12	25/04/2012	Sabahattin ALİOĞLU 08/05/1963 Bursa	Tahir KALYONCU	Ankara 10. Sulh Hukuk Mahkemesi, E:2005/649,K:2010/1726
15.	44331/12	25/04/2012	Recep TOPÇU 27/09/1963 Bursa	Tahir KALYONCU	Ankara 10. Sulh Hukuk Mahkemesi, E:2005/649,K:2010/1726